

[Tastesen]

for afhænger vor holdning til, om der bliver plads til en tv-filmkanal eller ej, i høj grad af, at der ikke sker stramninger i forhold til Danmarks Radios og TV 2's mulighed for at vise film, efter at de har været i biograferne, så de kan ses i et rimeligt omfang af hele befolkningen.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Det er bare et enkelt spørgsmål til kulturministeren. Når kulturministeren i svaret slet ikke kommer ind på problemet med hensyn til det faldende biografantal, skal jeg så forstå det på den måde, at det skyldes, at ministeren ikke betragter det som et eksisterende problem, eller har ministeren måske nogle forslag til løsning af problemet?

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jo, jeg betragter det som et problem. Men man må dog, som den konservative ordfører, fru Connie Hedegaard, også var inde på, lægge mærke til, at biografbesøget har rettet sig i den seneste tid. Der er mange, der tilskriver dette, at det er danske film, der er særlig egnede til at trække folk i biografen.

Det er naturligvis et problem. Det talte vi også om ved førstebehandlingen af dette forslag i maj 1987. Der er naturligvis en sammenhæng imellem på den ene side, at der skal være visningssteder, på den anden side, at der skal være film at vise. Men både da den nugældende lov blev gennemført, og da vi drøftede tingene i maj 1987, blev det synspunkt anført – og det er det synspunkt, som jeg mener er det rigtige – at filmloven er en kulturstøttelov, som skal sørge for, at der er muligheder for at producere danske film. Det er og vil også være en forudsætning for, at der kan være biografer. Biografproblemet er for mig at se først og fremmest et kommunalt problem – det sagde jeg også, sidste gang dette blev drøftet – og jeg er ganske opmærksom på, at der her er nogle problemer, fordi der er svind i biograferne. Men jeg mener, det må være lokalsamfundenes opgave at løse det. Det, vi skal, er at skaffe rammer for, at der også bliver nogle film at vise i biografen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Ønskes der afstemning om overgangen til anden behandling? (Ophold). Der ønskes afstemning om overgangen til anden behandling.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 14/10 87).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 15 og 16 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 14/10 87).

16) Første behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 14/10 87).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Beim (S):

[Helen Belm]

Så går vi i gang med en førstebehandling, en førstebehandling, der drejer sig om nedsættelse af energiafgifterne på benzin og på olieprodukter, især olieprodukter, som skal bruges til opvarmning, og på flaskegas.

Særlig lovforslagene om benzinafgifter og olieafgifter skal have et par ord med på vejen.

Lovforslagene er jo en del af den aftale, som blev indgået mellem regeringen og Det Radikale Venstre i marts 1986, i daglig tale kaldet påskepakken. Aftalen rummer halvårslige reguleringer af energiafgifterne, og nu er der altså gået et halvt år.

Det vigtigste i denne sag er, at hver eneste gang regeringen har foretaget afgiftsforhøjelser, har Socialdemokraterne foreslået, at der skulle gives sociale kompensationer til de økonomisk svageste stillede grupper i vores samfund, herunder især til pensionisterne. Derfor vil vi, nu da regeringen mener, at der er et provenu til rådighed, som oven i købet er af en klækkelig størrelse, komme med et forslag om, at pensionisterne får øget varmhjælp.

Socialdemokraterne kan ikke gå ind for en generel nedsættelse af benzinafgiften, men vi ønsker en anden fordelingsnøgle med hensyn til afgiften på den blyholdige og den blyfri benzin; som det er i dag, er der kun en lille prisforskel, nemlig 25 øre pr. liter, og det tror vi er alt for lille en forskel.

Vi vil derfor under udvalgsarbejdet grundigt have undersøgt, om en større prisforskel kan forøge brugen af den miljøvenlige, blyfri benzin, for vi socialdemokrater ønsker nemlig at understrege, at vi vil benytte enhver lejlighed til at fremme en politik, som kan gavne miljøet: mindre bly i luften, bedre miljø. Det må da nemt kunne vedtages. Det er jo kun cirka to måneder siden, altså under valgkampen, at næsten alle partierne lovede befolkningen, at der nu skulle handles på miljøområdet, og her er der så en oplagt chance.

Afgiftsnedsættelsen på visse olieprodukter, som regeringen har beregnet vil give staten en mindreindtægt på ca. 300 mio. kr. om året, vil Socialdemokratiet positivt gå ind for, men vi vil samtidig under udvalgsarbejdet undersøge, om der ikke er nogle mere perspektivrige muligheder for at bruge beløbet i den fremtidige energipolitik, og også her vil forslagene have en klar miljøvinkel.

Vi forestiller os nemlig, at der afsættes et beløb til særlige investeringer inden for det grønne investeringsområde, som vi kalder det, og her tænkes der især på initiativer, som kan fremme brugen af den vedvarende energi. Der er jo rigtig mange gode ideer på dette felt, så der er nok at tage fat på. Vi tror og håber, at der vil være interesse for denne diskussion.

De 400 mio. kr., som den samlede afgiftsnedsættelse andrager, er i øvrigt så stort et beløb, at vi mener, beløbet også bør indgå i den samlede prioritering, altså at disse forslag også bør ses i sammenhæng med de øvrige udgiftskrævende forslag, som allerede ligger i Politisk-Økonomisk Udvalg og i Skatte- og Afgiftsudvalget.

Vi ser frem til en diskussion i udvalget om de skitserede ideer.

Aggaard (KF):

Jeg vil indledningsvis understrege, at vi i Det Konservative Folkeparti lægger overordentlig stor vægt på, at indgåede aftaler holdes, og at de også holdes i den ånd, hvori de er indgået. Vi tror, det er vigtigt ikke blot for overskuelighedens skyld, men i høj grad også for borgernes skyld og for deres mulighed for at forstå og respektere de aftaler, der indgås mellem politiske partier.

Vi kan derfor støtte de foreliggende lovforslag, som jo er en naturlig konsekvens af den aftale, der blev indgået i 1986 mellem regeringspartierne og Det Radikale Venstre.

Vi har også forståelse for, at man udskyder overvejelserne om en eventuel regulering af afgifterne på kul og el til foråret 1988, altså til den næste halvårslige vurdering.

Jeg vil heller ikke undlade lige at nævne spørgsmålet om sildeolien, som på det seneste er draget ind i debatten. Kendsgerningen er vel den, at sildeolien, dels dansk, dels udenlandsk, i øjeblikket i et vist omfang erstatter fuelolie på en del fjernvarmecentraler. Årsagen skulle være den, at selv om sildeolien er dobbelt så dyr som fuelolie, bliver den billigere for forbrugerne på grund af afgiften på de 2.080 kr. pr. t på fuelolien.

At prisen er lavere, er der vel egentlig ikke noget forkert i, men at anvende et produkt, som er så godt som sildeolien, til opvarmning, når det bedre kan anvendes i den animalske pro-

[Aagaard]

duktion, på grund af en afgiftsforskel er nok et spørgsmål, som vi bør se nærmere på under udvalgsarbejdet. Om det skal være en afgift på sildeolien, en nedsættelse af afgiften på fuelolien eller et forbud mod at anvende et godt produkt på fjernvarmecentralerne, vil vi gerne lade stå åbent.

Endelig kan vi også se positivt på, at der på ministerens foranledning nedsættes et udvalg, der skal analysere varmepriserne ved de mange forskellige opvarmningsformer, vi efterhånden har etableret os med her i landet. Det er i hvert fald et meget enkelt kommissorium, udvalget har fået, så resultatet bør vi vel ikke skulle vente ret længe på.

Jens Thoft (SF):

Se, regeringen har altså ment, at der nu var en lille halv milliard kroner at gøre godt med, og det synes SF er helt fint, men vi kan under ingen omstændigheder støtte disse bevidstløse nedsættelser. Vi har ikke stemt for forhøjelserne, det ved jeg godt, og vi sagde dengang, at SF var i den pudseløjerlige situation, at på den ene side ville vi gerne have forhøjelserne på energifgifterne, men på den anden side måtte vi stemme imod dem på grund af den helhed, de indgik i. Problemet var nemlig, at regeringen let og elefant skøjtede hen over de nødvendige sociale compensationer, hen over energipolitiske og miljøpolitiske hensyn; disse blev overhovedet ikke tilgodeset, og derfor kunne vi ikke stemme for forhøjelserne.

Men nu er der altså en lille halv milliard kroner til rådighed, og den vil SF meget gerne bruge til at rette op på nogle af skævhederne i disse energiforhøjelser.

Om de enkelte forslag har jeg følgende kommentarer:

Benzinafgiften lemper man både på den almindelige og på den blyfri benzin. Havde man taget lidt miljøpolitiske hensyn, havde man vel lempet udelukkende på den blyfri benzin. Jeg synes, det er for dårligt, at regeringen, som i valgkampen gjorde meget ud af at sige, at den var miljøpolitisk bevidst, overhovedet ikke har taget dette synspunkt med.

Jeg synes også, det er for dårligt, at regeringen, som ikke har været bange for at vælte store udgifter over på den kollektive trafik, nu billig-

gør den private bilisme i stedet for at støtte den kollektive trafik. Denne bevidstløse nedsættelse af afgiften på dieselolie og benzin er jo netop med til at billiggøre den private trafik i stedet for at gavne den kollektive trafik.

Vi kan heller ikke medvirke til lempelserne på olieprodukterne. De 300 mio. kr., som der her lempes med, bør efter vores opfattelse anvendes til en forhøjelse af boligsikringsgrænsen og til yderligere varnehjælp til pensionisterne.

Som bekendt er boligsikringsgrænsen nået i en lang række sociale byggerier med den følge, at beboerne får alle udgiftsstigninger direkte væltet over på sig. Det er derfor nødvendigt med et løft af boligsikringsloftet.

Der er også et akut behov for yderligere varnehjælp til pensionisterne, og jeg har allerede gjort ministerens kollega boligministeren opmærksom på, at de faste varnehjælpssatser, som bliver indført fra den 1. januar 1988, er så lave, at pensionisterne i en lang række byer ikke oplever dette med de faste takster som nogen forbedring. I Århus vil et almindeligt ægtepar få en fordyrelse af deres varmeregning på et par tusinde kroner. Her var der god grund til at bruge pengene.

Konklusionen er, at SF gerne vil medvirke til at bruge den lille halve milliard kroner, som regeringen mener der er til rådighed, men vi vil sandt for dyden ikke bruge den på den bevidstløse facon, som regeringen gør forsøg på her. Vi mener, det skal ske ud fra en miljøpolitisk, en energipolitisk, en trafikpolitisk og frem for alt en social synsvinkel, men det savnes totalt i de foreliggende forslag.

Jeg lyttede meget til den socialdemokratiske ordførers, fru Helen Beims, tale, og ser i den nogle muligheder for, at der uden om regeringen kan dannes et flertal. Nu afventer jeg den radikale ordførers, fru Aase Olesens, tale og håber så, at vi, når vi har hørt denne, kan konstatere, at der uden om regeringen er et flertal for at anvende disse nedsættelser på en helt anden og langt mere miljørigtig og social facon, end regeringen har foreslået at gøre det.

Skrumsager Skau (V):

De tre lovforslag, vi behandler nu, er jo en følge af den reguleringsaftale, som blev truffet

[Skrumsager Skau]

mellem regeringen og Det Radikale Venstre for at holde energipriserne nogenlunde stabile. Tidligere har vi diskuteret, hvordan vi ændrede forholdene for at gøre nogle ting miljørigtige osv., og de ting kører hermed videre.

Vi føler, at med denne afgiftsnedsettelse fastholder vi prisniveauet nogenlunde, og det vil sige, at vi også på den måde sikrer en lille lettelse for de tyngende afgifter i landdistrikterne. Derfor ser Venstre også frem til det udvalgsarbejde, som ministeren har sat i gang, og som skal undersøge de forskellige energiformer, kollektive eller individuelle, og også de forskellige forhold på forskellige områder. Det er noget, som Venstre lægger meget stor vægt på, og vi vil også gerne pointere vigtigheden af, at tidshorisonten for dette udvalgsarbejde bliver så kort som muligt.

SF's ordfører var inde på, at det nok var meget bedre at bruge disse penge til helt andre formål, nemlig til boligsikring og til en yderligere differentiering af varmepriserne for bestemte grupper i den danske befolkning.

Vi føler, at det, som er lagt frem her, følger den aftale, vi har truffet, og hvis vi skal gøre andre ting, mener vi, det skal ske på andre områder. Vi føler, det er forkert at differentiere mere og mere i det danske samfund mellem aldersgrupper og også mellem produkter. Det må vi klare over socialpolitikken.

Hvis vi kører videre ad den linie, som SF har redegjort for, får vi endnu større grænseproblemer, et endnu mere bureaukratisk system og et system, som er administrativt meget vanskeligt at styre. Hvorfor skal de almindelige lønmodtagere og skatteydere over skatten også være med til at give billig energi til bestemte grupper i den danske befolkning?

Fra Venstres side vil vi bede om at få et hurtigt udvalgsarbejde stablet på benene, således at lovforslagene kan vedtages så hurtigt som muligt.

Aase Olesen (RV):

Jeg er enig med den konservative ordfører, der sagde, at man skal holde indgåede aftaler, også i den ånd, de er indgået. Det Radikale Venstre og regeringen har en aftale om, at energifgifterne skal reguleres i henhold til udviklingen i råvarepriser og til dollarkurs. Så langt så godt.

Vi har fået et notat fra skatteministeren, der redegør for, hvordan regeringen er kommet frem til de forslag, der foreligger her i dag, og vi har på forhånd meddelt regeringen, at vi er enige i, at medmindre der sættes meget store spørgsmålstejn ved de nævnte tal – og det kan den allerseneste udvikling på børserne gøre nødvendigt – er vi enige i, at der er grundlag for en nedsættelse af afgifterne i henhold til den aftale, vi har med regeringen. Men aftalen indeholder jo også en bestemmelse om, at når dette grundlag er konstateret, skal der forhandles, og deri ligger, at man ikke på forhånd har sagt, nøjagtig på hvilken måde man skal nedsætte afgifterne.

Hvis vi ser på forslaget om olieafgifter, er vi enige i, at denne pris må skulle sættes ned fuldstændig i overensstemmelse med aftalen. Men ser vi på benzinpriserne – og her tænker jeg ikke mindst på de faktiske benzinpriser – har vi lidt svært ved uden videre at acceptere en nedsættelse, al den stund den faktiske benzinpris ligger under den beregning, som man i øvrigt går ud fra. Det er baggrunden for, at vi vil foreslå, at man undlader at nedsætte afgifterne på benzin, så længe de faktiske priser er, som de er, og at de penge, man derved sparer, bruges til andet formål.

Vi ved, at regeringen har planer om at indføre nye retningslinier for tildeling af varmehjælp. Vi har tidligere, i forbindelse med vedtagelsen af ældrepakken, advaret socialministeren mod at tro, at det var en let opgave. Adskillige ministre, socialministre og boligministre, har knækket halsen på den opgave, men vi ønsker da fortsat socialministeren held og lykke til at løse den. Vi har imidlertid vores, tror jeg nok, berettigede tvivl om, at det er så nemt at gøre, og derfor kunne der meget vel være behov for 100 mio. kr. ud over det, hun i øvrigt måtte have afsat, til at hjælpe hende med at holde sit løfte.

Men når man skal holde sine løfter, vil jeg sige, at vi har også sat spørgsmålstejn ved, at regeringens afgiftspakke ikke indeholder noget om nedsættelse af afgiften på kul. Jeg forstod på den konservative ordfører, at han havde forståelse for det. Vi har lidt svært ved at se, hvad vi kan have den i, men det vil vi selvfølgelig se på i udvalget. Jeg synes ikke, vi har fået en sær-

[Aase Olesen]

lig god forklaring på, hvorfor man ikke skulle forhøje afgiften på kul, når man rent faktisk har konstateret et fald i prisen.

Endelig vil jeg give hr. Jens Thoft ret, når han siger, at disse afgiftsned sættelser på en måde kan kaldes bevidstløse, forstået på den måde, at de er en følge af en politisk aftale, og at deres grundlag eller udgangspunkt var de eksisterende afgifters niveau, indretning og struktur på det tidspunkt, da aftalen blev indgået. Der kan være meget god grund til i fremtiden at se på, om vi skal fortsætte med den struktur, og derfor vil vi foreslå, at der i regeringens kommissorium til det udvalg, som skal i gang med at drøfte varmforsyningspriserne og de geografiske forskelle, indgår, hvordan vi i det hele taget skal indrette energifgifterne. Så kan vi i den forbindelse diskutere sildeolie eller ikke sildeolie; det har jeg godt set har været oppe. Jeg tror nok, at det bør indgå i en større sammenhæng. Vi mener, at en diskussion af dette kommissorium ikke hører hjemme i Skatte- og Afgiftsudvalget, men derimod i Energiudvalget.

Endelig vil jeg sige om forslaget om at gøre prisen forskellen og afgiftsforskellen mellem den blyholdige og den blyfri benzin større, at det er vi åbne over for at se på. Men sådan som jeg opfatter det for øjeblikket, ser det ud, som om vi har nærmest verdensrekord i brugen af blyet og blyfri benzin, og at det alene er vores vognpark, der hindrer, at vi kommer videre. Men alt det må skatteministeren kunne redegøre for under udvalgsarbejdet.

Vi kan altså støtte hovedsigtet med disse forslag, og vi regner med, at der kommer et resultat af de forhandlinger, som skal til at foregå i Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Nu skal andre partier jo ikke blande sig voldsomt meget i, hvilke aftaler der er indgået i denne situation mellem de fire regeringspartier og Det Radikale Venstre, men det har jo vores interesse, fordi det er afgørende for de politiske muligheder, hvor stærke bindingerne er.

Hvis jeg husker rigtigt, brugte vi i sin tid, da man lavede aftalen, ganske mange kræfter på at få afdækket, hvilke bindinger der var, og

hvad forskellige stigninger eller fald ville udløse. Jeg husker da, at finansministeren klart gav udtryk for, at en stigning eller et fald ikke automatisk betød, at man skulle forhøje eller sænke nogle afgifter, men at det, at man overskred denne 10 pct.-stigning eller -fald, alene betød, at man skulle optage forhandlinger.

Jeg forstod på den radikale ordfører, fru Aase Olesen, at der ikke har været nogen forhandling, hvorunder regeringspartierne og Det Radikale Venstre er blevet enige om, hvad der skal ske her, og derfor er mit spørgsmål til fru Aase Olesen: Betyder det ikke, at fru Aase Olesen og Det Radikale Venstre har frihed til med de partier, som man nu kan blive enige med, at finde ud af, hvordan dette skal klares? Det synes jeg er ret vigtigt at få at vide af hensyn til det videre forløb.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil fortsætte der, hvor hr. Stavad slap. Jeg forstod på De Radikale, at varnehjælpen var De Radikale villige til at forhøje med 100 mill. kr., og de 100 mill. kr. forstod jeg Det Radikale Venstre var villig til at hente fra benzinafgiften. Det er et meget positivt træk, og det vil vi helt kunne støtte i SF.

Men det ærgrer mig lidt, at fru Aase Olesen gav udtryk for, at Det Radikale Venstre var villig til at støtte nedsættelsen af afgiften på olieprodukterne, for det er jo dér, det store provenu ligger, og jeg synes, det ville være rart, hvis vi kunne få fru Aase Olesen til at åbne for, at der kunne anvendes penge til forhøjelse af boligsikringsloftet, til vedvarende energi og til billiggørelse af energi i yderområderne.

Som fru Aase Olesen selv sagde, er varmforsyningspriserne meget forskellige fra det ene geografiske område til det andet. Jeg synes, der her var nogle ting, som vi burde kunne drøfte i udvalget, og jeg ser måske i hvert fald konturerne af et flertal uden om regeringen, som vil kunne handle nok så socialt og nok så miljøpolitisk bevidst.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg kan måske først sige til hr. Jens Thoft, at

[Aase Olesen]

de sidste spørgsmål må vente til en anden gang. Hvis der skal være nogen troværdighed, når man indgår aftaler, må det i hvert fald være sådan, at når man er parat til at hæve afgifterne, når priserne falder, må man have den samme parathed til at sænke afgifterne, når priserne stiger. Derfor mener vi, at vi i denne omgang skal gå ind på de beregninger, der foreligger her, og sige, at vi skal sænke afgifterne. Og så vil jeg i øvrigt sige, at en sænkning af fyringsolieprisen i hvert fald er til gavn for alle, også de mennesker, der af en eller anden grund ikke kan få særlig varmhjælp. Vi ved jo godt, at det meget ofte kan være lige præcis de mennesker inden for pensionsområdet, der ligger over grænsen, der kan have sværest ved at klare prisstigninger.

Jeg vil sige til hr. Stavad, at der har været ført nogle korte forhandlinger med regeringen, og vi har givet den nøjagtig den samme melding, som jeg har givet her i dag. Vi har været parat til at forhandle, men vi har samtidig været enige med regeringen om, at det ikke havde så meget zueck, al den stund vi har mistet det flertal, vi havde i sin tid, og at vi under alle omstændigheder skulle have flere partier med for at få et flertal for det, vi måtte blive enige om. Derfor syntes vi i og for sig, at det var mere regulært, at regeringen lagde sine forslag ned i folketings-salen, og at vi fik en åben og fri debat om dem. Jeg og Det Radikale Venstre vil selvfølgelig gøre os umage med at finde et resultat, vi kan blive enige med regeringen om, det er klart, ellers mener vi ikke, at vi har holdt vores aftale, som man med rimelighed kunne forlange. Men det er lige så oplagt, at vi ikke kan tælle til 90 på den måde mere, og derfor er vi altså nødt til at have nogle andre med.

Bente Juncker (CD):

De lovforslag, vi behandler nu, nemlig om nedsættelse af benzin- og olieafgifterne, har CD's sympati. Det er en aftale, som regeringen og Det Radikale Venstre indgik i foråret 1986 i forbindelse med påskepakken.

Der har fra forskellige ordførere været bud på, hvad man skulle bruge disse penge til, specielt benzinpengene. Socialdemokratiet mente, at det var den blyfri benzin, der skulle have en ekstra nedsættelse; SF mente, der skulle gives

øget varmhjælp, og at boligsikringsgrænsen skulle forhøjes. De Radikale mente, at grundlaget var i orden for nedsættelser – det er vi glade for – men havde også stor sympati for varmhjælpen. Det har vi også i CD. Jeg mener nu, der blev vedtaget en meget god ældre-pakke i foråret, som gav en rimelig og god varmhjælp, og vi mener fortsat, at benzinpengene, de 100 mio. kr., skal komme bilisterne til gode. Kan vi ikke finde andre måder, må vi justere prisen på sikkerhedsudstyr; dér kan man sagtens bruge de 100 mio. kr., bl.a. til blokeringsfri bremses.

Glistrup (FP):

Danmark er placeret i et klimabælte, hvor det er nødvendigt, for at et menneske overhovedet kan udfolde en mennesketilværelse, at man har boligopvarmning i store dele af året. Derfor kan man ganske roligt fastslå, at det at kunne opvarme sin bolig hører til de aller, aller, aller mest nødvendige livsbehov for alle mennesker, og derfor er det aldeles uanstændigt, at man i væsentligt omfang giver sig til at særbeskatte opvarmning af boliger, specielt da det er særlig føleligt for småkårsfolk, der ofte bor i dårligt isolerede, svært opvarmelige lejligheder, og opvarmningen derfor er en særlig stor post på budgettet.

Det var derfor helt forrygende vanvittigt, da man i 1979 indførte den væsentlige beskatning på petroleum, på fyringsolie, og på, hvad der ellers var. Som altid, når man i skattekistorien i dette århundrede overtræder en social ulidelighedsgrænse, var det partiet Venstre, der førte an. Det var daværende skatte- og økonomiminister Anders Andersen, som fik gennemtrumfet, at vi fik denne lede og forfærdelige skat. Gudskelov forsvandt han ud af regeringen et par måneder efter, og så gik der nogle år, men så blev han igen minister, og så blev skatten tredoblet cirka, ved at han som økonomiminister fik det gennemtrumfet.

Nu er Venstres Anders heldigvis ude af dansk politik, og vi skal være glade for, at Venstres Anders ikke mere skal forpeste tilværelsen på dette område. Derfor siger vi, at det er da dejligt at se, at man nu går den modsatte vej af, hvad man gjorde i den forfærdelige hr. Anders Andersens tid. Nu vil man gå nedad med disse afgifter. Men hvad gør man så? Man sætter

[Glistrup]

dem ned med 5 pct. og bevarer 95 pct. Havde man endda gjort det omvendte og sat dem ned med 95 pct. og bevaret de 5 pct., så kunne der jo være noget om det, men all right, ethvert skridt frem er et fremskridt, og derfor vil energidelen af disse lovforslag blive støttet af Fremskridtspartiet.

Hvad angår bildelen, er det således, at vi nu er kommet dertil, at de årlige bilskatter er røget op på et formidabelt beløb af 23.375.000.000 kr., og da bilismen er enormt vigtig for trivlsen i samfundet, både i produktionssektoren, så man kan være mobil, i fritidssektoren og i transporten mellem hjem og arbejdssted, er der al mulig grund til at sænke bilskatten meget væsentligt. Det er da i hvert fald et fremskridt, en fremstrakt hånd, at man nu siger: Vi vil lette bilbeskatningen med de 4-5 promille, som disse 100 mio. kr. udgør, men det siger sig selv, at det ikke kan være andet end et symbolsk tegn på den bilskattenedsættelse, der er så desperat påkrævet af så mange grunde, og det kan under ingen omstændigheder med disse 4-5 promilles nedsættelse være noget, der markant kan virke i den retning, vi bør gå, nemlig at privatbilismen får større udbredelse i Danmark. Derfor er disse 100 mio. kr. et tegn, men om man har bragt det på den ene eller den anden bilskat, er ret ligegyldigt. Nu har regeringen altså valgt at lægge den på de 6 øre, som det vel bliver inklusive moms, på benzinprisen, literprisen på benzin, og så fred være med det. Den trænger til nedsættelse ikke mindst af grænsehandelshensyn, lige så vel som andre bilskatter trænger til markante nedsættelser.

Summa summarum: Fru Aase Olesens bekymringer over, at hun havde mistet flertallet, som hun havde før folketingsvalget, kan bortvejres som dug for solen. Fru Aase Olesen har ingen grund til at være bekymret over noget som helst, hun har Fremskridtspartiet til at hjælpe sig, og vi går hånd i hånd med det, som jeg forstod på fru Aase Olesen var det, som var det reelle indhold af regeringens og De Radikales aftale: at man ville lave disse forslag stort set, som regeringen har gjort, hvis vel at mærke man havde haft flertal. Man har flertallet ganske på samme måde, som man havde før 8. september. Vi glæder os til at komme i arbejdstøjet sammen med fru Aase Olesen, og vi glæder os

til i fællesskab at gennemføre regeringens forslag eller – hvis man vil lave nogle korrektioner med hensyn til at flytte en lille smule om på beløbene og beregningerne – så i den ånd, som aftalen blev indgået i – i marts 1986, var det vel – mellem regeringen og De Radikale. Den kan blive gennemført, fuldstændig som fru Aase Olesen fremstillede det i sin replik. Parløbet B-Z er startet.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg håber, hr. Glistrup bemærkede, at jeg på Det Radikale Venstres vegne sagde, at vi ikke fandt nogen anledning til at nedsætte benzinafgiften nu med den prisudvikling, der var. Så jeg takker for tilslutningen.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkeparti vedstår naturligvis også de aftaler, der er truffet, og står bag skatteministerens forslag, som de er fremsat. Vi erkender naturligvis, at der skal skaffes et flertal, og ønsker helt principielt brede flertal.

Vi vil også medvirke til, at der ved udvalgsarbejdet kan opnås en bred tilslutning til det, der nu må blive det endelige resultat.

Jeg har med stor interesse lyttet til de betragtninger, der fra flere ordføreres side er kommet om disse spørgsmåls sammenhæng med andre væsentlige problemer. Når den konservative ordfører taler om brugen af sildeolie og sætter spørgsmålstegn ved, om det er den rigtige anvendelse af en sådan ressource, lytter vi med stor interesse.

Med tilsvarende stor interesse lytter vi naturligvis til de miljømæssige betragtninger, der er fremsat fra flere ordføreres side, og vi synes, at der hermed er lagt stof på bordet til en række interessante samtaler i udvalget.

Preben Møller Hansen (FK):

I perioden frem til den 10. april 1986 var der her i landet en lang række arbejdsnedlæggelser. Ja, man gik endda så vidt, at man på et tidspunkt ville forhindre Folketingets medlemmer i at indtage deres pladser og passe det arbejde, som de nu var valgt til.

[Preben Møller Hansen]

Årsagen hertil var, at man fra den daværende regerings side ville gennemføre den såkaldte påskepakke, hvilket indebar en underminering af arbejderens købekraft med det resultat, at arbejdsløsheden ville stige, og at fattigdommen ville gøre sit indtog i større omfang end tidligere.

Det var naturligt, at arbejderne reagerede mod et indgreb i de overenskomstsmæssige lønninger, der var blevet påtvunget dem.

Nu står vi i en situation, hvor regeringen vil sænke en del af de afgifter, som man på daværende tidspunkt traf aftale om. Der skal ingen tvivl være om, at de afgifter, man har pålagt befolkningen at betale til opvarmning af boliger, til transportmidler til og fra arbejde og til transport med varer ud til butikkerne, er Fælles Kurs modstandere af, idet enhver afgift, der pålægges disse produkter, medfører en stigning i varepriserne og dermed en underminering af den købekraft, som lønmodtagerne har her i landet.

Vi har imidlertid registreret ved denne debat, at SF indtager en for os at se ejendommelig holdning i modsætning til partierne bag forliget. Det er jo rigtigt, som der blev sagt fra Det Radikale Venstre, at en aftale er noget, man holder, det er noget, man respekterer; det er ikke noget, man løber fra. Sådan må det være i politik. Hvis ikke man kan indgå en aftale og holde den, er man uværdig at træffe en aftale med. Det er ganske givet, at når der er indgået en aftale, må partierne naturligvis leve op til aftalen.

Det betyder ikke, at andre partier ikke kan have andre meninger om penge og økonomi. Naturligvis kan de det. Men det, man giver udtryk for for SF's vedkommende, er bl.a., at man ikke kan gå med til, at man sænker disse afgifter. Det er ufatteligt. Det ser ud til, at SF helt har glemt, hvad det var for et røre, hvad det var for en diskussion, der var i det danske samfund op til den 10. april 1986.

Ingen skal være i tvivl: Fælles Kurs vil stemme for en hvilken som helst afgiftssænkning i dette land, idet det må være sådan, at skatterne for den arbejdende befolkning er så minimale som overhovedet muligt.

Nu giver man udtryk for, at regeringen har en halv milliard kroner at gøre godt med. Ja-

men man gør jo også godt, når man sænker afgifterne. Det havde været mere klædeligt, om SF havde indtaget en anden position, når det drejede sig om medmenneskelig forståelse.

Vi har forstået på SF, at de kan gå med til, at vi i Folketinget bruger 12 mia. kr. til noget så latterligt som et uproduktivt militærapparat. Det havde været bedre, hvis SF havde fastholdt den holdning, de havde tidligere, og gik ind for et totalt afrustet Danmark og brugte de milliarder, man anvender til militæret, på en måde, der lempede vilkårene for pensionister og andre, der har det slemt her i landet.

Spørgsmålet er unægtelig, om SF egentlig er klar over, hvor meget det drejer sig om i penge. Staten tager 2.571 kr. pr. 1.000 l olie, det vil sige, at titusinde, ja hundredtusinder af arbejdere i dette land, når de skal have lidt varme i stuerne, skal slippe 2.571 kr. i afgifter. Det betyder, at en lang række mennesker i dette land i realiteten sidder og fryser, fordi afgifterne til statsmagten er så høje, som de er. Det må være sådan, at opvarmning af boliger er en menneskeret. Der burde ikke lægges afgifter på opvarmning af de danske boliger. Så meget om den side af sagen.

Vi er som sagt enige i, at man sænker afgiften, men vi vil gerne have, at man i udvalget går helt væk fra disse afgifter og i stedet for bruger de penge, man anvender til militæret.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Til hr. Preben Møller Hansen vil jeg bare sige, at hvis vi ser på de afgifter, som Fælles Kurs var modstander af, så andrager det inklusive tipsafgiften 120 mia. kr. Jeg venter naturligvis spændt på, hvor hr. Preben Møller Hansen vil hente de penge.

SF er tilhænger af høje energiafgifter, ingen skal være i tvivl om det. Det hænger sammen med, at miljøhensynene, ressourcehensynene, hensynene til vores natur spiller en afgørende rolle for SF. Men det er også vigtigt – det var det, jeg forsøgte at sige i min ordførertale – at vi i forbindelse med f.eks. boligopvarmningsafgifterne sikrer de nødvendige sociale kompensationer.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg forstår på SF, at de er meget bekymret over, om staten har de fornødne finansielle muligheder for at drive det danske samfund. De bekymringer har vi ikke. Der er masser af muligheder for at få penge ind til samfundshusholdningen.

Det havde været ulige bedre, hvis SF havde fulgt Fælles Kurs' forslag eller idé om, at man lavede en særskat på formuerne inden for pengeindustrien i den kommende tid. Så ville vi få 50 mia. kr. ind i kassen ad den vej. Det ville også være bedre, hvis SF havde fastholdt det, Aksel Larsen stod for i gamle dage, hvorefter man skulle have et totalt afrustet Danmark. Så kunne vi få 13,9 mia. kr. ad den vej.

Hvis SF ville lytte en lille smule til folk, der har fingeren på pulsen og ved, hvor dårlig økonomien er i de mange arbejderhjem, så ville man gå ind på den idé, at vi lavede en bunden opsparing af alle de spekulationsgevinster, der kommer ind i kassen i 1988. Så ville vi få over 100 mia. kr. hjem, og så fører man socialt bevidst politik. Det andet er at føre borgerskabets politik, bare på andre forhold.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Preben Møller Hansen må vide, at det er træls at være partistifter. Der går en lang vej fra SF's partistifter, fra støberiarbejderen fra Nørre-Lyndelse og frem til disse kapitalistfine akademikere, som hr. Jens Thoft nu taler for, og som meget hellere vil tage hensyn til rødspætter i Kattegat og »naturen«, som han siger, end til, om småkårsfolk skal ligge og fryse.

Vi går ikke ind for naturen frem for mennesket. Vi går ind for mennesket frem for naturen, og det måtte SF også have gjort, hvis SF havde været tilbage i den tid, hvor SF blev født, men nu er det blevet sådan et hovskisnovskifint parti, der ligger på maven for alle disse folk fra Naturfredningsforeningen og Greenpeace og andre samfundssabotører, og det er skammeligt at høre.

Energiafgifter er noget møg, når det sætter sig på almindeligt varmemeforbrug, og dér skal energiafgifterne væk. Det har hr. Preben Møller Hansen så evig ret i.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Det glæder mig at høre, at hr. Glistrup anerkender, at hr. Preben Møller Hansen har ret. Det har han sgu altid.

Så var der spørgsmålet, om man skal tage hr. Glistrups bemærkninger om miljøet til sig. Vi har den opfattelse, at man naturligvis skal være om miljøet, og at man skal forhindre enhver form for miljøsvineri. Ingen skal være i tvivl om det. Men det ændrer man ikke ved det her forslag.

Det gør man ved at stille ændringsforslag til finansloven for at sikre, at de fornødne økonomiske midler er til stede for at sikre et fornuftigt og et sundt miljø. Det er den måde, man gør det på.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det glæder mig bestemt, at disse forholdsvis enkle og overskuelige forslag giver anledning til en sådan principiel og helt overordnet debat. Det glæder mig også som skatteminister. Skattestoffet kan blive tørt nok endda. Så også på den måde har det været en god debat.

Det har i det hele taget været en god debat, og jeg føler trang til at takke ordførerne for den altovervejende positive modtagelse, denne pakke af forslag til sænkning af energiafgifterne har fået.

Hvis jeg må gøre en kort status, så ligger det sådan, at der øjensynlig er et endda meget solidt flertal for en sænkning af olieafgifterne. For så vidt angår benzinafgiften har hr. Aagaard, hr. Skrumsager Skau, hr. Glønborg og fru Bente Juncker på regeringspartierne vegne givet tilslutning, og også hr. Glistrup og hr. Preben Møller Hansen har jo ladet skinne igenem, at de støtter denne del af afgiftsnedsettelse.

Desværre er jeg ikke i stand til at takke hr. Jens Thoft for så forfærdelig meget i denne debat. Også fru Aase Olesen udtrykte nogen betænkelse ved den del af afgiftssænkningerne, som angår benzinen.

Jeg synes, der lå nogle interessante åbninger, vil jeg godt kalde det, hos den socialdemokratiske ordfører, fru Helle Degn. Jeg synes, jeg kunne lytte mig til, at Socialdemokratiet ikke er

[Skatteministeren]

ganske afvisende over for at drøfte en sænkning af benzinafgiften. Socialdemokratiet har måske den opfattelse, at der skal ses på en anden vægtfordeling mellem afgiften på blyfri benzin og anden benzin. Men der lå altså fra Socialdemokratiets side nogle efter min opfattelse tydelige tilkendegivelser af, at der måske kunne snakkes også sænkning af benzinafgiften.

Baggrunden for de forslag, der er fremsat, er jo den gamle aftale med Det Radikale Venstre fra foråret 1986. Ideen bag den aftale var, at vi gennem halvårige justeringer af energiafgifterne skulle tilstræbe en nogenlunde stabil forbrugerpris på energi her i landet. Aftalen går ud på, at der finder en regulering sted halvårligt, hvis prisen på benzin beregnet pr. 1. oktober og pr. 1. april som et gennemsnit af de priser, som er offentliggjort af Danmarks Statistik for de forudgående to måneder, afviger mere end 10 pct. fra en bestemt notering.

Grundlaget for en regulering ud fra denne aftale er til stede. Det er sådan, at den råoliepris, der var gældende, sidste gang der fandt regulering sted, nemlig i forbindelse med den såkaldte kartoffelkur, var ca. 116 kr. pr. tønde, og den aktuelle pris, den, der nu danner baggrund for justeringerne, er 134 kr. pr. tønde. Det er altså den bagvedliggende prisstigning, som er på mere end 10 pct., og som derfor udløser forhandling om justeringer i henhold til aftalen med Det Radikale Venstre.

Den stigning, der er sket i råolieprisen, afspejler sig også i forbrugerpriserne på energi. Den helt aktuelle benzinpris er 6 kr. 62 øre pr. 1 98 oktan benzin. Og fyringsolie koster 4.100 kr. for 1.000 l. Det er i begge tilfælde priser, som ligger over det, som var grundlaget for aftalen i sin tid, og derfor er der altså al mulig grund til nu at sænke energiafgifterne.

Jeg vil udtrykke min glæde over, at fru Aase Olesen på Det Radikale Venstres vegne har tilkendegivet, at også Det Radikale Venstre er enig i, at grundlaget for en regulering er til stede. Det er med til at styrke troværdigheden omkring aftalen, at vi viser, at vi også kan sænke energiafgifterne, når grundlaget er til stede for det.

Som sagt har der i eftermiddag vist sig et flertal for sænkning af afgifterne på olieprodukter.

For så vidt angår benzinen nævnte fru Aase Olesen, at der ikke var baggrund for at sænke afgiften med de 6 øre, som regeringen har foreslået, fordi den aktuelle markedspris eller forbrugerpris på benzin ligger under det, som i sin tid var grundlaget.

Den aktuelle forbrugerpris er, som jeg før var inde på, 6 kr. 62 øre for 1 l 98 oktan benzin. Det skal ses i forhold til en literpris på 6 kr. 58 øre, da der første gang skete regulering i forbindelse med påskepakken i foråret 1986. Der er altså i dag tale om en benzinpris, der ligger højere end den forbrugerpris, der var gældende i foråret 1986, da vi lavede aftalen, og det er baggrunden for, at regeringen finder det rimeligt nu at sænke benzinafgiften.

Så har der været en debat om den blyfri benzin. I dag er afgiftssatsen for blyfri benzin 3 kr. 38 øre pr. l, mens afgiften på anden benzin er 3 kr. 70 øre pr. l. Der er altså i dag en afgiftsforskel mellem blyfri benzin og anden benzin på 32 øre.

I debatten har der været rejst det spørgsmål, om denne afgiftsforskel skulle gøres større, om den er stor nok. Der er noget, der tyder på, at den afgiftsforskel, vi har i øjeblikket, har en endda meget kraftig virkning på markedet. I løbet af det halvandet år, hvor der har været en afgiftsforskel mellem blyfri benzin og anden benzin, har markedsandelen for blyfri benzin været kraftigt voksende og er i dag på omkring 30 pct. af det samlede benzinsalg i Danmark. Altså næsten en tredjedel af den benzin, der sælges i Danmark, er blyfri. Der er grund til virkelig at glæde sig over den udvikling. Uden at have nøjagtige undersøgelser af det er jeg næsten sikker på, at Danmark ligger i spidsen i Europa på det her område. Der er grund til at glæde sig over det.

Men samtidig må man sige, at den forskel på 32 øre, der er, tilsyneladende har været stor nok til at skaffe denne markant høje markedsandel for den blyfri benzin, og det er baggrunden for, at regeringen ikke har foreslået en udvidelse af forskellen, altså ikke har foreslået en kraftigere lempelse for den blyfri benzin end for anden benzin. Vi er af den opfattelse, at den forskel i afgiftstyngden, der er i dag, er stor nok til at sikre det formål, som vi alle sammen er enige om, nemlig at den blyfri benzin skal vinde frem.

[Skatteministeren]

Jeg tror, det var fru Aase Olesen, der rejste spørgsmålet om kulafgiften – hvorfor vi ikke benytter anledningen til at øge afgiften på kul. Det er korrekt, at der er visse tegn på, at råvareprisen på kul er faldende. Nu har der på grund af edb-konflikten været nogle statistikvanskeligheder, som gør, at man skal være noget forsigtig med at udtale sig om, hvor kraftigt faldet i råvareprisen på kul egentlig er. Men siden marts 1985 er forbrugerpriserne på kul og elektricitet steget mere end de almindelige forbrugerpriser.

Det er baggrunden for, at regeringen mener, at overvejelserne om, hvorvidt der skal ske en regulering af afgifterne på kul og elektricitet, skal udskydes til foråret 1988, sådan at vi i den mellemliggende periode nærmere kan bedømme, om dette fald i priserne er af mere permanent karakter.

Endelig har regeringen besluttet, at der i tilslutning til fremsættelsen af disse forslag om afgiftssænkninger skal nedsættes et udvalg, som skal analysere de forskelle, der er i varmepriser mellem forskellige områder af landet. Der har ved flere lejligheder været rejst kritik af energipolitikken og energiafgiftspolitikken, fordi den medfører, at opvarmningsomkostningerne i byområder er lavere end opvarmningsomkostningerne i det, man kalder zone 4, altså typisk de tyndbefolkede landdistrikter.

Det er sådan, at boligerne i område 4 overvejende er opvarmet ved individuelle oliefyr. Disse områder er derfor forholdsmæssigt hårdt belastet af afgiften på fyringsolie. Boliger i byområder kan meget ofte benytte kraftvarme, fjernvarme og naturgas. Da fjernvarme, især kraftvarme, er billigere end de øvrige energiformer, vil byområderne i gennemsnit have lavere omkostninger til energi.

Men selvfølgelig kan man ikke gøre det så enkelt op. Der er mange andre momenter, der spiller en rolle ved bedømmelsen af varmepriserne i forskellige geografiske områder. Det er for at få analyseret hele denne problemstilling, regeringen nu vil nedsætte et udvalg. Fru Aase Olesen har da ret i, at en række af disse aspekter er af mere energipolitisk karakter end af afgiftspolitisk karakter, og derfor er det da også helt relevant at tage det spørgsmål op i Folketingets Energiudvalg.

Jeg vil runde af med at sige, at i forlængelse af dette kan man om denne pakke af forslag til afgiftssænkninger sige, at den i meget høj grad vil hjælpe netop dem, som opvarmer individuelt, og netop dem, som har meget langt til arbejde, idet vi foreslår en sænkning af afgifterne på fyringsolie og en sænkning af benzinafgiften.

Jeg håber på, at Folketinget forholdsvis hurtigt kan gøre behandlingen af disse forslag til afgiftssænkninger færdig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Ønskes der afstemning om overgangen til anden behandling? (Ophold). Der ønskes afstemning om overgangen til anden behandling.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges enstemmigt med 102 stemmer.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven. (Demokratisering af Ligningsrådets og Landsskatterettens sammensætning).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 13/10 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Det lovforslag, SF har fremsat, går ud på at sikre en ligelig repræsentation af lønmodtagere og erhvervslivet i Ligningsrådet og Landsskatteretten og samtidig afskaffe skatteministerens mulighed for uden bindinger at udpege et vist antal medlemmer til de to instanser.